

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17C/76/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118306375
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kováčiková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118306375.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kováčikovou, v právnej veci žalobkyne I. G. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. Y., R. T. XXXX/XX, štátny občan SR, v konaní zast. JUDr. Samuelom Baránikom, advokátom advokátskej kancelárie Bratislava-Staré Mesto, Podjavorinskej 7, proti žalovanému Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Námestie SNP 23, Banská Bystrica, IČO: 37828100, pre zaplatenie 4 681 Eur s prísl., taktó

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4 681 Eur spolu s 5 %-ným úrokom z omeškania ročne od 11. 07. 2018 až do zaplatenia v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia, v ktorom súd rozhodne o ich výške.

O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania platobného rozkazu pre zaplatenie sumy 4 681 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou pozemku v kat. území G., mesto H. H., zapísaného na LV č. XXX ako parcela reg. „C“ č. 701/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1974 m². Predmetná parcela je zastavaná stavbou vo vlastníctve žalovaného, na ktorej je umiestnená stavba žalovaného a to cesta 3. triedy č. III/066 33. Vzhľadom na zápis na LV č. XXX pre kat. územie Senica viazne na predmetnom pozemku vecné bremeno v prospech žalovaného spočívajúce v práve držby a užívaní pozemku pod stavbou. Žalobkyňa opakovane predmetný pozemok ponúkala žalovanému na odkúpenie, čo žalovaný odmieta. Už v minulom období, a to v konaní na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/98/2009, súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť protihodnotu za užívanie predmetného pozemku za obdobie od 02. 04. 2007 do 27. 04. 2012, a to rozsudkom zo dňa 05. 03. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 03. 2016. V tomto konaní bolo Znaleckým posudkom znalkyne Ing. Márie Harachovej č. 25/2013 ustálené, že protihodnota, ktorú by mal žalovaný uhrádzať žalobkyni za obmedzenie vlastníctva je vo výške 2 340,50 Eur/rok. Taktiež žalobkyňa v konaní na tunajšom súde pod sp. zn. 13RO/273/2014 uplatnila nárok na náhradu za vecné bremeno za obdobie od 28. 04. 2012 do 27. 04. 2014. Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 06. 12. 2014. Žalobkyňa výzvou zo dňa 29. 06. 2016, ktorá bola žalovanému doručená dňa 30. 06. 2016 vyzvala žalovaného na úhradu náhrady za vecné bremeno za obdobie od 28. 04. 2014 do 27. 04. 2016 vo výške 2 340,50 Eur/rok x 2 roky = 4 681 Eur. Žalobkyňa opätovne žalovanému ponúkla odkúpenie predmetného pozemku z dôvodu, aby v budúcnosti nemusel uhrádzať protihodnotu za existenciu vecného bremena. Žalovaný po doručení výzvy žalobkyni požadovanú čiastku vo výške 4

681 Eur uhradil. Žalobkyňa výzvou zo dňa 29. 06. 2018 doručenu žalovanému dňa 30. 06. 2018 vyzvala žalovaného na úhradu náhrady za vecné bremeno za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018 vo výške 4 681 Eur a opätovne ponúkla žalovanému predmetný pozemok na odkúpenie. Žalovaný požadovaný čiastku neuhradil, na výzvu nereagoval. Je nesporné, že medzi stranami sporu existuje právny vzťah založený vecným bremenom podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Z vecného bremena je žalobkyňa osobou oprávnenou a žalovaný osobou povinnou. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatňuje nárok na zaplatenie náhrady za vecného bremena za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018. Žalobkyňa si zároveň uplatnila nárok na úrok z omeškania, ako aj nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa k podanej žalobe predložila výpis z LV č. XXX kat. územie G., výzvu adresovanú žalovanému zo dňa 29. 06. 2018.

3. Tunajší súd v upomínacom konaní vydal dňa 26. 07. 2018 pod sp. zn. 16Up/454/2018 platobný rozkaz, ktorým žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 4 681 Eur s prísl. a na náhradu trov konania.

4. V zákonom stanovenej lehote podal žalovaný voči platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že s nárokom žalobkyne nesúhlasí, v plnom rozsahu ho neuznáva čo do dôvodu, ako aj jeho výšky. Podľa jeho názoru je nárok žalobkyne nedôvodný a neopodstatnený, nakoľko žalovanému nie je zrejmé, akého porušenia sa mal dopustiť. Poukázal na § 3d zákona č. 135/1961 Zb. cestného zákona tak, že vo vlastníctve samosprávnych krajov, teda aj žalovaného, sú cesty 2. a 3. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce, ktoré na obce a vyššie územné celky prešli delimitáciou z majetku štátu ku dňu 01. 01. 2004. Žalovaný touto delimitáciou prevzal do svojho vlastníctva cesty 2. a 3. triedy nachádzajúce sa na území Banskobystrického samosprávneho kraja ako stavby a vysporiadané pozemky pod nimi. Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod cestami upravuje zákon č. 66/2009 Z.z. Nadobudnutím účinnosti tohto zákona vzniklo v prospech žalovaného zákonné vecné bremeno, ktoré spočíva v povinnosti žalobkyne strieť na pozemku výkon práva držby a užívania pozemku vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Cieľom zákona č. 66/2009 Z.z. je usporiadať doteraz neusporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré boli delimitované na vyššie územné celky. Zákon č. 66/2009 Z.z. umožňuje vyšším územným celkom realizovať proces usporiadania vlastníckych práv k pozemkom pod delimitovanými stavbami presne stanoveným spôsobom. V danom prípade v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z., vzniklo v prospech žalovaného k pozemku žalobkyne pod cestou právo zodpovedajúce vecnému bremenu dňom 01. 07. 2009 priamo zo zákona vo verejnom záujme a to na dobu určitú, t.j. do vykonania pozemkových úprav v príslušnom kat. území. V danom prípade je nepochybné, že vecné bremeno vzniklo v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., ktoré ohľadne vecného bremena odkazuje na § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Vznik tohto vecného bremena zo zákona je potrebné považovať za usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vlastníctve obce a vyššieho územného celku. Vecné bremená zriadené na základe zákona majú špecifický režim upravený verejno-právnymi predpismi, na základe ktorých boli zriadené a zároveň majú aj súkromno-právny prvok. Zákon č. 66/2009 Z.z. neuvádza, že vecné bremená vzniknuté podľa § 4 ods. 1 vznikajú za náhradu, je potrebné v tejto súvislosti vychádzať z článku 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ktorá sa uvádza ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., vzniklo priamo na základe tohto zákona vecné bremeno, na základe ktorého je žalovaný oprávnený užívať pozemok pod cestou. Žalovaný má za to, že každý nový vlastník nemá nárok na náhradu za vzniknuté vecné bremeno a vlastník predmetného pozemku, ktorý bol v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. vlastníkom pozemku mal odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda odo dňa 01. 07. 2009 právo uplatniť svoj nárok na uhradenie náhrady za zriadenie vecného bremena vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote, teda do 01. 07. 2007. V prípade, ak tento vlastník toto neurobil, jeho právo domáhať sa uhradenia náhrady za zriadenie vecného bremena zaniklo najneskôr dňa 01. 07. 2012. Žalovaný vzhľadom na toto tvrdenie vzniesol námietku premlčania, nakoľko náhrada za zriadenie vecného bremena je majetkovým právom, ktoré sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť 01. 07. 2009 a uplynula 01. 07. 2012. Žalobkyňa podala návrh na vydanie platobného rozkazu dňa 18. 07. 2018 a jej nárok je preto premlčaný. Žalovaný odmietol aj nárok žalobkyne na uhradenie náhrad za vecné bremeno vo výške ako uplatňuje, nakoľko odo dňa vyhotovenia Znaleckého posudku č. 25/2013 do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu uplynulo viac ako 5 rokov. Žalovaný má za to, že žalobkyňa, resp. jej právny predchodca sa mohol domáhať náhrady za užívanie predmetného pozemku len vo forme jednorázovej náhrady za zriadenie zákonného vecného bremena, avšak po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty toto právo zaniklo. Navrhol žalobe nevyhovieť a žalobu zamietnuť.

5. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu vo vyjadrení k podanému odporu žalovaného uviedla, že medzi stranami nie je sporné, že na pozemku žalobkyne je zriadené vecné bremeno v prospech žalovaného. Taktiež nie je sporné, že žalovaný pozemok žalobkyne užíva a je oprávnený ho užívať. Spornou medzi stranami zostala skutočnosť, či žalobkyňa náleží za vecné bremeno na jej pozemku jednorázová náhrada alebo náhrada za časové obdobie existencie vecného bremena. Poukázal pritom na judikát R 73/2016, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Co 158/2015. Má za to, že náhrada náležiaca vlastníkovi pozemku zaťaženému vecným bremenom podľa zákona č. 66/2009 nie je jednorázová, ale viaže sa na časové obdobie existencie vecného bremena s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo 2/2014, pričom za najdôležitejšie považuje rozhodnutie tunajšieho súdu zo dňa 05. 03. 2014, č.k. 8C/98/2009-343, ktorým bolo medzi žalobkyňou a žalovaným právoplatne ohľadne tohto pozemku ustálené, že za vecné bremeno na ňom zriadené náleží žalobkyňi časová náhrada a nie náhrada jednorázová. Navrhol pokračovanie v konaní tak, aby bol spis prevedený do registra "C" na ďalšie konanie a rozhodnutie.

6. Tunajší súd upovedomením zo dňa 01. 10. 2018 upovedomil strany sporu o pokračovaní v konaní na Okresnom súde Banská Bystrica podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 26. 10. 2018 k vyjadreniu žalobkyne k podanému odporu uviedol, že žalovaný jednoznačne odmieta tvrdenia žalobkyne v tom smere, že žalobkyňa má nárok na náhradu vo forme opakovaného plnenia za určené časové obdobie, ktorý právny názor žalobkyňa odvodzuje od rozhodnutia vydaného Krajským súdom Bratislava v súdnom konaní 6Co 154/2012 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 2/2014. Žalovaný zotrváva na svojej argumentácii, že za vecné bremeno zriadené podľa zákona č. 66/2009 Z.z. možno priznať náhradu výlučne vo forme jednorázovej náhrady, ktorá je majetkovým právom a premlčuje sa v 3-ročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., teda dňa 01. 07. 2009. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo 49/2014, v zmysle ktorého možno považovať za ustálené, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je jednorázová a nemá charakter opakovaného plnenia. Taktiež poukázal na tú skutočnosť, že odo dňa právoplatného ukončenia súdneho konania sp. zn. 8C/98/2009 vedeného na tunajšom súde ubehlo niekoľko rokov, a teda sporové strany majú využiť nové zákonné prostriedky procesnej obrany a procesného útoku. Má za to, že uplatňované prostriedky procesnej obrany zo strany žalobkyne sú v rozpore s dobrými mravmi. Nárok považuje žalovaný za nedôvodný, neoprávnený a aj premlčaný a navrhol žalobu zamietnuť.

8. Právny zástupca žalobkyne v konaní uviedol, že žalobkyňa na podanej žalobe trvá a vzhľadom k tomu, že obsah nároku žalobkyne je skutkovo vymedzený v podanej žalobe. Zotrval aj na ich písomných vyjadreniach. Vo všeobecnosti zotrval na tvrdení, že nárok na odplatu na základe vecného bremena zriadeného na základe zákona č. 66/2009 Z.z. je nárok na opakujúce sa plnenie a nesúhlasil s tým, že by malo ísť o jednorázovú náhradu. Zákonom č. 66/2009 Z.z. je jasne definované vecné bremeno ako časovo obmedzené a časovú obmedzenosť má v rukách žalovaný, ktorý má možnosť ponúknuť pozemok na výmenu alebo podlieha úprave v zákone o pozemkových úpravách. V danom prípade žalobkyňa nie je pasívna, pasívnym je žalovaný, ktorý neponúkol žalobkyňi pozemok na zámenu a ani neakceptoval serióznú ponuku na odkúpenie a ani nepožiadal pozemkový úrad o vykonanie pozemkových úprav. Poukázal na skutočnosť, že skôr ako nadobudol účinnosť zákon č. 66/2009 Z.z., ešte právny predchodca žalobkyne si uplatnil nárok na odplatu za užívanie a až počas prebiehajúceho konania pod sp. zn. 8C/98/2009 nadobudol účinnosť zákon č. 66/2009 Z.z. a v tomto konaní sa súd riadne zaoberal argumentáciou, či má vôbec žalobkyňa nárok na odplatu za vecné bremeno a či odplata je jednorázová alebo opakujúca sa. V tomto konaní bol vydaný rozsudok, ktorý ustálil, že žalobkyňa má nárok na opakujúce sa plnenie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 03. 2014, a preto v zmysle príslušných ustanovení C.s.p., keďže bolo právoplatne rozhodnuté medzi stranami o tejto spornej otázke, súd aj v tomto konaní týmto rozhodnutím síce nie je striktnie viazaný, ale z neho vychádza. Súd by mal preto vychádzať z toho, že náhrada je opakujúca sa. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, nárok žalobkyne nepovažuje za premlčaný, pretože žalobkyňa sa domáha plnenia za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018 a návrh bol teda podaný včas a námietka premlčania bola uplatnená zo strany žalovaného bezdôvodne. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť a v prípade úspechu si uplatnil právo na náhradu trov konania.

9. Žalobkyňa v konaní uviedla, že sa pripája k výpovedi právneho zástupcu.

10. Poverený zástupca žalovaného v konaní uviedol, že nespochybujú vlastníctvo žalobkyne k predmetnej parcele. Taktiež v konaní nie je sporné, že na časti vytýčenej geometrickým plánom na tejto parcele má umiestnenú žalovaný svoju miestnu komunikáciu. Nemal výhrady ani čo sa týka výšky odplaty za užívanie časti predmetnej parcely, avšak zotrváva na písomnom vyjadrení, že v konaní zostala sporná opodstatnenosť nároku žalobkyne ako opakovaného plnenia, nakoľko je toho názoru, že v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. má žalobkyňa nárok v prípade zriadenia zákonného vecného bremena na jednorázové odškodnenie. Čo sa týka výšky opakovaného plnenia v zmysle predloženého znaleckého posudku, má za to, že je bezpredmetné sa k tomu vyjadrovať, vzhľadom k tomu, že nárok žalobkyne vznikol len na jednorázové odškodnenie. Poukázal na rozhodnutia iných súdov, ktoré riešili takúto situáciu a to na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/311/2017, v ktorom krajský súd v Trnave vyslovil právny názor, že v takomto prípade vzniká nárok len na jednorázové odškodnenie a nie na opakujúce sa plnenie. Taktiež z rozhodnutia tohto súdu vyplýva, že nejde o bezdôvodné obohatenie, ale o užívanie zo zákonom zriadeného vecného bremena v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. Taktiež uviedol, že existujú aj rozhodnutia iných súdov pre prípad, ak bolo zriadené vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z., tak môže byť poskytnutá náhrada len jednorázovo, ktorá sa premlčuje vo všeobecnej predmlčacej lehote a takýto názor zastáva aj žalovaný. Je možné konštatovať, že rozhodovacia prax súdov v tejto otázke nie je jednotná a poukázal aj na rozhodnutie tun. súdu sp. zn. 19C/49/2018 zo dňa 18. 02. 2019, pričom rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť, avšak v tomto prípade dospel súd k právnemu názoru a zo záverov rozsudku vyplýva, že náhrada za zriadenie vecného bremena zo zákona má byť jednorázová a nárok na výplatu jednorázovej náhrady sa premlčuje vo všeobecnej predmlčacej lehote, nakoľko sa jedná o majetkové právo. Nárok žalobkyne preto považuje v tomto konaní za nedôvodný, zotrval na vznesenej námietke premlčania a považuje ho za premlčaný. K premlčaniu nároku došlo pred viac ako šiestimi rokmi, t.j. k 01. 07. 2012 a 3-ročná predmlčacia lehota na uplatnenie nároku na základe zriadenia zákonného vecného bremena v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. začala plynúť nadobudnutím účinnosti tohto zákona a to dňa 01. 07. 2009. Poskytnutie finančnej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva v podobe zriadenia vecného bremena nie je vlastníckym právom, ale je to právo majetkové, ktoré podlieha premlčaniu. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný až v roku 2018, pričom právo patrí žalobkyňi odo dňa 19. 07. 2011, kedy sa stala vlastníčkou predmetného pozemku. Zotrval na písomných vyjadreniach a rozhodnutia, na ktoré poukázal žalobca, považuje za prekonané. Navrhol žalobu zamietnuť a pridrižiava sa ich písomných vyjadrení a tvrdení, že návrh žalobcu považuje za nedôvodný.

11. Súd z výpisu z LV č. XXX kat. územie G. zistil, že žalovaná je vlastníčkou parcely reg. „C“ parc. číslo 701/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1974 m².

12. Súd z výzvy právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 29. 07. 2018 zistil, že žalobkyňa vyzvala žalovaného na zaplatenie náhrady za vecné bremeno a zároveň, uplatnila ponuku na odkúpenie pozemku do vlastníctva žalovaného s tým, že žiadala, aby jej žalovaný vyplatil sumu 4 681 Eur ako náhradu za existenciu vecného bremena za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018 a zároveň predniesla ponuku na odkúpenie predmetného pozemku za sumu 83 677,86 Eur v zmysle znaleckého posudku Ing. Štefana Pastieroviča.

13. Súd z pripojeného spisu tunajšieho súdu, sp. zn. 8C/98/2009 zistil, že súd rozsudkom zo dňa 05. 03. 2014 zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3 165,23 Eur za obdobie od 02. 04. 2007 do 02. 04. 2009 a to v prospech dediča po zosnulom I. I. T., taktiež na zaplatenie sumy 329,08 Eur za rovnaké obdobie, a to v prospech dediča po zosnulom I. I. T., ako aj na zaplatenie žalobkyňi 1/ I. G. T.Y. sumy 2 277,58 Eur za rovnaké obdobie spolu s príslušenstvom, a to z titulu bezdôvodného obohatenia. Zo záverov tohto rozsudku vyplýva, že žalobcom prislúcha náhrada za užívanie predmetného pozemku nie jednorázová, ale vo forme opakujúceho sa plnenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 03. 2014.

14. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

15. Podľa čl. 11 ods. 4 Ústavného zákona č. 23/1991 Z.z., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné len vo verejnom záujme a to na základe zákona a za náhradu.

16. Podľa § 128 ods. 2 O.z., vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak a to len na základe zákona len na tento účel a za náhradu.

17. Podľa § 151o ods. 1 O.z., vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou na základe závetu, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., o niektorých opatreniach pri majetko-právnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len pozemok pod stavbou).

19. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov vlastníkom stavby prechodom z vlastníctva štátu bez majetko-právneho usporiadania vlastníctva k pozemkom, môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby v tom istom katastrálnom území.

20. Podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona, ak sa neuplatní postup podľa ods. 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, konanie o nariadení pozemkových úprav z dôvodu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou, podľa tohto zákona sa začína na žiadosť vlastníka stavby. Pri usporiadaní sa prihliada na potrebu vlastníka stavby.

22. Podľa § 3 ods. 3 písm. a/, b/, c/ citovaného zákona, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná formou poskytnutia náhradného pozemku v obvode pozemkových úprav v tom istom katastrálnom území v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním alebo formou finančnej náhrady, ak v obvode pozemkových úprav nie sú pozemky na účely poskytnutia náhrady, ide o pozemok pod stavbou vo výmere do 400 m², ak o to požiada vlastník pozemku.

23. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkovi stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

24. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

25. Tunajší súd na základe vykonaného dokazovania nemal sporné, že žalobkyňa je vlastníčkou pozemku parcely registra „C“ parc. číslo 701/2 o výmere 1974 m² - zastavané plochy a nádvoria zapísaného na LV č. XXX kat. územie G..

26. V konaní taktiež nemal súd sporné, že predmetný pozemok je zastavaný stavbou vo vlastníctve žalovaného a to cestou 3. triedy č. III/066-33.

27. Taktiež v konaní nebolo sporné, že žalovanému k predmetnej stavbe vzniklo zo zákona vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z.

28. Zákon č. 66/2009 Z.z. bol prijatý za účelom usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku. Z uvedených dôvodov nemožno pri jeho výklade aplikovať iný špeciálny právny predpis. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona nemožno chápať tak, že by vlastníkovi pozemku do pridelenia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav nevzniklo právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zaťažený zo zákona. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by vlastníkovi pozemku neprislúchala náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce jeho pozemok.

29. V konaní zostalo však sporné, či žalobkyni prislúcha za zriadenie zákonného vecného bremena jednorázové plnenie, alebo opakujúce sa plnenie. V konaní zostalo sporné aj premlčanie nároku žalobkyne.

30. Zákon č. 66/2009 Z.z. v § 2 ods. 1 nestanovuje obci, resp. vyššiemu územnému celku žiadnu lehotu, v ktorej obec môže vlastníkovi pozemku poskytnúť náhradný pozemok ani lehotu, v ktorej musí dôjsť k pozemkovým úpravám v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. Mohlo by dôjsť k tomu, že obec, resp. vyšší územný celok vlastníkovi pozemku po dlhú dobu trvajúcu i viac rokov neposkytne náhradný pozemok, príp. konanie o pozemkových úpravách, ktoré možno začať na návrh obce, resp. vyššieho územného celku bude trvať dlhú dobu. V takomto prípade by bol vlastník pozemku nútený po vopred neurčenú dobu trpieť užívanie pozemku v jeho vlastníctve zo strany obce, resp. vyššieho územného celku z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bez nároku na akúkoľvek náhradu. Znamenalo by to zvýhodnenie postavenia obce, resp. vyššieho územného celku na úkor postavenia vlastníka. Ak by zákonodarca mienil zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadiť v prospech obce, resp. vyššieho územného celku právo zodpovedajúce vecnému bremenu bezodplatne, vyjadril by to *expressis verbis* priamo v tomto zákone, čo však zo zákona nevyplýva a nemožno to vyvodiť ani z § 4 ods. 2 zákona, ktorý nerieši právny stav zo zákona vzniknutého vecného bremena do pozemkových úprav, keď obmedzuje len vlastníka pozemku a nerieši náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva, čo je v rozpore s ústavou a so zákonom. Z § 4 ods. 2 vyplýva dočasnosť obmedzenia výkonu vlastníckeho práva, ale absentuje doba, do kedy je povinný subjekt dať podnet na pozemkové úpravy, príp. zmluvne dojednať iné právo, ktoré zákon tiež nejako nešpecifikuje (§ 4 ods. 1).

31. Zákon č. 66/2009 Z.z. nadobudol účinnosť 01. 07. 2009, čím došlo k zakotveniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v prospech obcí a VÚC a vznikol vlastníkom pozemkov nárok na náhradu za zriadenie vecného bremena (obmedzenie vlastníckeho práva).

32. Zákon č. 66/2009 Z.z. neustanovuje spôsob určenia finančnej náhrady, avšak presnejší obraz pomáha utvárať rozhodovacia prax súdov v sporoch, ktorých predmetom je určenie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva na základe zákona č. 66/2009 Z.z. V jednotlivých súdnych konaniach sa sudy zaoberali otázkou, či je v prípade obmedzenia vlastníckeho práva v dôsledku vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. možné poskytnúť vlastníkovi pozemku náhradu za zriadenie vecného bremena aj vo forme opakovaného plnenia alebo iba jednorázovo. V uvedenej otázke sa rozhodovacia prax súdov vo väčšine prikláňa k možnosti poskytnutia náhrady vo forme opakovaného plnenia (rozsudok tun. súdu 20C/63/2013, 15C/23/2015, 17C 100/2009 v spojení s rozsudkom KS v Banskej Bystrici 13 Co/961/2015, 20C/156/2014 v spojení s rozsudkom KS v Banskej Bystrici č.k. 13Co320/2017).

33. Čo sa týka formy opakovaného plnenia, je potrebné zdôrazniť, že zákon stanovuje dobu platnosti vecného bremena na dobu do vykonania pozemkových úprav, teda na dobu neurčitú. Znamená to, že predovšetkým od žalovaného užívateľa pozemku a vlastníka stavby na ňom stojacej závisí, kedy a za akých podmienok dôjde k majetko-právnomu vysporiadaniu v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. Jeho nečinnosť nemôže byť na ťarchu vlastníka pozemku. Z tohto dôvodu nie je možné alebo je značne obtiažne stanoviť výšku náhrady do budúcnosti, nakoľko vlastník pozemku nevie, kedy bude konanie o pozemkových úpravách ukončené. Preto stanovenie výšky odplaty jednorázovo pri zachovaní štatútu vecného bremena by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

34. Tunajší súd v danom prípade na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedené dospel k záveru, že žalobkyni prislúcha náhrada za obmedzenie jej vlastníckeho práva spočívajúce vo vzniku vecného bremena zo zákona opakujúce sa plnenie. Preto súd návrhu žalobkyne v celom rozsahu

vyhovel a priznal jej náhradu za vecné bremeno vo výške 2 340,50 Eur/rok, ktorá bola určená znaleckým posudkom č. 25/2013 znalkyne Ing. Márie Harachovej, v konaní vedenom na tun. súde pod sp. zn. 8C/98/2009. V priebehu konania tento znalecký posudok nezostal medzi sporovými stranami sporný a žalovaný v konaní výšku inej náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva žalobkyne nepreukázal a v tomto smere nenavrhol ani iný dôkaz. Žalobkyni tak súd priznal sumu 4 681 Eur to za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018, t.j. obdobie 2 rokov (2 340,50 Eur x 2 = 4681 Eur).

35. Tunajší súd v danom prípade priznal žalobkyni nárok v celom rozsahu aj napriek vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného. V danom prípade súd nárok žalobkyne nepovažoval za premlčaný, nakoľko žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady za obdobie od 28. 04. 2016 do 27. 04. 2018 a žaloba bola podaná na tun. súd dňa 18. 07. 2017, teda v trojročnej premlčacej lehote.

36. Nárok žalobkyne by bol premlčaný v prípade jednorázového plnenia po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. a nie opakujúceho sa plnenia.

37. Žalobkyňa sa zároveň podanou žalobou domáhala aj zaplatenia úroku z omeškania vo výške 5 % od 11. 07. 2018 až do zaplatenia, pričom súd žalobkyni aj v tejto časti návrhu vyhovel a žalovaného zaviazal na 5 %-ný úrok z omeškania zo žalovanej sumy od 11. 07. 2018 až do zaplatenia, nakoľko týmto dňom sa žalovaný dostal do omeškania tým, že v lehote 10 dní od doručenia výzvy zo strany žalobkyne žalovanú sumu nezaplatil.

38. Úrok z omeškania v takejto výške je v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Zb.

39. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a to podľa pomeru úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v celom rozsahu úspešná, a preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v konaní úspešný nebol.

40. O výške trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmno.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.